

Uvodnik

U ovom broju donosimo empirijsku studiju Slavka Splichala “Racionalnost diskursa nasuprot diskurzivnom nadzoru. Proturječnosti između dviju konceptualizacija javnoga mišljenja u teoriji i empirijskom istraživanju”. Podastirući argumente protiv pojednostavljenog modela “javnog mišljenja kao društvene kontrole”, u članku se, na temelju istraživanja o spremnosti Slovenaca da se javno očituju i njihova stvarnog ponašanja u javnosti pokazuje da je mnogo više građana koji (potencijalno) žele govoriti, nego onih koji jesu govorili. Autor zaključuje da je za govorenje važna osobna odlučnost i kvalifikacija da se govori, ali isto tako i praktična mogućnost za javno govorenje koju, kao i odgoj i obrazovanje mora omogućiti društvo.

Zrinjka Peruško u članku “Medijska koncentracija: Izazov pluralizmu medija u Srednjoj i Istočnoj Europi” uočava da je u zemljama Srednje i Istočne Europe u proteklom desetljeću porasla raznolikost medija i raznolikost oblika vlasništva, ali da je upitno koliko ta raznolikost pridonosi stvarnom pluralizmu ideja. Medijska koncentracija koja prijeti razvoju pluralizma medija, jedan je od razloga takvog stanja.

Proces konstrukcije hrvatske medijske politike prije najnovijih Zakona o telekomunikacijama i Zakona o medijima tema je članka “Hrvatska medijska politika i javni mediji” Nade Zgrabljic. Nedostatno učinkovito i dosljedno zakonodavno djelovanje nije samo posljedica složenih i raznolikih konceptualnih odlika modela javnog emitiranja i različitih međunarodnih praksi. Realnije je razloge tražiti u sličnostima s medijskom praksom zemalja tranzicije koje poživaju na sličnostima društvenih i ekonomskih procesa.

Ivan Ivas i Lana Žaja u članku “Znakovi usmene komunikacije u pisanoj komunikaciji na IRC-u i ICQ-u” istražuju neke semiotičke, semantičke i stilističke osobine interpersonalne privatne komunikacije računalom. Uz mnoge prednosti, taj medij ima i različita ograničenja u komunikaciji, kao što je primjerice odsutnost tjelesnosti. Autori istražuju načine na koje se to kompenzira analizirajući emotikone kao komunikacijski izum novih medija i novi žargon njegovih korisnika.

Klement Podnar i Urša Golob pišu o prikrivenom oglašavanju kao destruktivnoj pojavi u slovenskom tisku. U članku “Prikrivene plaćene poruke u obliku novinarskih priloga – anomalija oglašivačkoga diskursa” upozoravaju da takve “hibridne poruke” ugrožavaju novinarsku etiku i etiku oglašivača.

Zaključuju da je to u suprotnosti sa Slovenskim zakonom o medijima i etičkim kodeksima struka te postavljaju pitanje kako takvu praksu spriječiti.

Tarik Jusić u članku “Implikacije zakona o javnom RTV sustavu na komercijalni televizijski sektor u Bosni i Hercegovini” istražuje perspektivu komercijalnih televizija s obzirom na Zakon o javnom RTV sustavu. Zaključuje da taj zakon neće uništiti komercijalne televizije, te da je za njih kudikamo opasnije nerazvijeno reklamno tržište u zemlji, nedovoljno jak signal kojim komercijalne televizije pokrivaju državno područje, prevelik broj televizijskih postaja te damping cijena. Rješenje vidi u usklađenoj suradnji komercijalnih i javnih televizija, a presudnu ulogu za opstanak pojedinih televizija imat će kvaliteta programa.

Zahvaljujemo svima koji su pridonijeli izlaženju broja. Očekujemo vašu suradnju, komentare i kritike. Pozivamo vas da nam i dalje šaljete radove u kojima teorijski ili empirijski istražujete medijski diskurs.

Urednica